

2009

**STAATSBLAD
VAN DE
REPUBLIEK SURINAME**

No. 122

WET van 29 juli 2009, houdende nadere wijziging van het Wetboek van Strafrecht (G.B. 1911 no. 1, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2009 no. 34) in verband met herziening zedenmisdrijven.

DE PRESIDENT VAN DE REPUBLIEK SURINAME,

In overweging genomen hebbende, dat - in verband met nieuwe inzichten omtrent de zedenmisdrijven - het nodig is het Wetboek van Strafrecht (G.B.1911 no.1, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2009 no. 34) nader te wijzigen;

Heeft, de Staatsraad gehoord, na goedkeuring door De Nationale Assemblée, bekrachtigd de onderstaande wet:

ARTIKEL I

In het Wetboek van Strafrecht (G.B.1911 no.1, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2009 no. 34) worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- A. In artikel 5 eerste lid worden na onderdeel 2° twee nieuwe onderdelen 3° en 4° toegevoegd, luidende als volgt:
- 3°. aan een van de misdrijven omschreven in de artikelen 292 tot en met 305 en artikel 307, voorzover het feit is gepleegd ten aanzien van een persoon die de leeftijd van achttien jaren nog niet heeft bereikt;

- 4°. aan een van de misdrijven omschreven in de artikelen 292, 293, voorzover het feit valt onder de omschrijving van de artikelen 2 tot en met 10 van het op 23 november 2001 te Budapest tot stand gekomen Internationaal Verdrag inzake de bestrijding van strafbare feiten verbonden met elektronische netwerken;
- B. In artikel 9 wordt na het tweede lid een nieuw derde lid toegevoegd, luidende als volgt:
- in geval van veroordeling tot gevangenisstraf of tot hechtenis, vervangende hechtenis daaronder niet begrepen, kan de rechter tevens een geldboete opleggen, indien de strafbepaling daarin voorziet.
- C. Artikel 96 derde lid onder 1° wordt vervangen door:
- 1°. een misdrijf als bedoeld in de artikelen 348, 349 en 306a lid 3.
- D. In artikel 97 wordt na onderdeel 3° een nieuw onderdeel 4° toegevoegd, luidende als volgt:
- 4°. bij de misdrijven omschreven in de artikelen 293 tot en met 305 en artikel 307 en gepleegd ten aanzien van een persoon die de leeftijd van achttien jaren nog niet heeft bereikt, op de dag na die waarop die persoon achttien jaren is geworden.
- E. De artikelen 290 tot en met 300 worden vervangen door:
- Schennis
Artikel 290
- Met gevangenisstraf van ten hoogste vier jaren en geldboete van ten hoogste SRD. 25.000,- wordt gestraft schennis van de eerbaarheid:
- 1°. op of aan een plaats, voor het openbaar verkeer bestemd;
- 2°. op een andere dan onder 1° bedoelde openbare plaats, toegankelijk voor personen beneden de leeftijd van zestien jaren;
- 3°. op een niet openbare plaats, indien een ander daarbij zijns ondanks tegenwoordig is.

Pornografie

Artikel 291

1. Met gevangenisstraf van ten hoogste drie jaren en geldboete van ten hoogste SRD. 10.000,- wordt gestraft degene die weet of ernstige reden heeft om te vermoeden dat een afbeelding of voorwerp aanstotelijk voor de eerbaarheid is en die afbeelding of dat voorwerp:
 - 1°. op of aan een plaats, voor het openbaar verkeer bestemd, openlijk tentoonstelt of aanbiedt;
 - 2°. aan iemand, anders dan op diens verzoek, toezendt.
2. Met de in lid 1 van dit artikel genoemde straf wordt gestraft degene die de inhoud van een zodanig voorwerp, indien hij deze kent, openlijk ten gehore brengt.
3. Indien de schuldige van het plegen van het misdrijf omschreven in de leden 1 en 2 van dit artikel een beroep of een gewoonte maakt, kan gevangenisstraf van ten hoogste zes jaren en geldboete van ten hoogste SRD. 50.000,- worden opgelegd.

Bescherming jeugdigen

Artikel 292

Met gevangenisstraf van ten hoogste vier jaren en geldboete van ten hoogste SRD. 25.000,- wordt gestraft degene die een afbeelding, een voorwerp of een gegevensdrager, bevattende een afbeelding waarvan de vertoning schadelijk is te achten voor personen beneden de leeftijd van z zestien jaren, verstrekt, aanbiedt of vertoont aan een minderjarige van wie de schuldige weet of redelijkerwijs moet vermoeden, dat deze jonger is dan zestien jaren.

Kinderpornografie

Artikel 293

1. Met gevangenisstraf van ten hoogste zes jaren en geldboete van ten hoogste SRD. 50.000,- wordt gestraft degene die een afbeelding – of een gegevensdrager, bevattende een afbeelding – van een seksuele gedraging, waarbij iemand die kennelijk de leeftijd van achttien jaren nog niet heeft bereikt, is betrokken of schijnbaar is betrokken, opzettelijk verspreidt, openlijk tentoonstelt, vervaardigt, invoert, doorvoert, uitvoert of in bezit heeft.

2. Met gevangenisstraf van ten hoogste acht jaren en geldboete van ten hoogste SRD. 100.000,- wordt gestraft degene die van het plegen van een van de misdrijven, omschreven in lid 1 van dit artikel, een beroep of een gewoonte maakt.

Opzettelijke gemeenschap door HIV geïnfecteerde

Artikel 294

Degene die, wetende met het Human Immunodeficiency Virus (menselijk immuundeficiëntievirus) besmet te zijn, opzettelijk seksuele handelingen pleegt waardoor een ander, onbekend met deze omstandigheid, met dat virus kan worden besmet, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste zes jaren en geldboete van ten hoogste SRD. 100.000,-.

Verkrachting

Artikel 295

Degene die door geweld of een andere feitelijkheid of bedreiging met geweld of een andere feitelijkheid iemand dwingt tot het ondergaan van handelingen die bestaan uit of mede bestaan uit het seksueel binnendringen van het lichaam, wordt als schuldig aan verkrachting gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste vijftien jaren en geldboete van ten hoogste SRD. 100.000,-.

Gemeenschap met bewusteloze of onmachtige

Artikel 296

Degene die opzettelijk met iemand die in staat van bewusteloosheid, verminderd bewustzijn of lichamelijke onmacht verkeert, dan wel aan een zodanige gebrekkige ontwikkeling of ziekelijke stoornis van zijn geestvermogens lijdt dat deze persoon niet of onvolkomen in staat is zijn wil daaromtrent te bepalen of kenbaar te maken of daartegen weerstand te bieden, handelingen pleegt die bestaan uit of mede bestaan uit het seksueel binnendringen van het lichaam, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste twaalf jaren en geldboete van ten hoogste SRD. 100.000,-.

Gemeenschap met kinderen

Artikel 297

Degene die met iemand beneden de leeftijd van twaalf jaren handelingen pleegt die bestaan uit of mede bestaan uit het seksueel binnendringen van het lichaam, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste vijftien jaren en geldboete van ten hoogste SRD. 100.000,-

Gemeenschap met jeugdigen

Artikel 298

1. Degene die met iemand, die de leeftijd van twaalf jaren maar nog niet die van zestien jaren heeft bereikt, buiten echt, handelingen pleegt die bestaan uit of mede bestaan uit het seksueel binnendringen van het lichaam, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste twaalf jaren en geldboete van SRD. 100.000,-.
2. Het Openbaar Ministerie kan alvorens tot vervolging over te gaan de minderjarige en diens wettelijke vertegenwoordiger, zo dit mogelijk is, in de gelegenheid stellen hun mening over de wenselijkheid van een vervolging voor het gepleegde feit kenbaar te maken.

Feitelijke aanranding

Artikel 299

Degene die door geweld of een andere feitelijkheid of bedreiging met geweld of een andere feitelijkheid iemand dwingt tot het plegen of dulden van ontuchtige handelingen wordt, als schuldig aan feitelijke aanranding van de eerbaarheid, gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste twaalf jaren en geldboete van ten hoogste SRD. 100.000,-.

Ontucht met bewusteloze of onmachtige

Artikel 300

1. Degene die opzettelijk met iemand die in staat van bewusteloosheid, verminderd bewustzijn of lichamelijke onmacht verkeert, dan wel aan een zodanige gebrekkige ontwikkeling of ziekelijke stoornis van zijn geestvermogens lijdt dat deze persoon niet of onvolkomen

in staat is zijn wil op dat gebied te bepalen of kenbaar te maken of daartegen weerstand te bieden, of met iemand beneden de leeftijd van zestien jaren buiten echt ontuchtige handelingen pleegt of laatstgenoemde tot het plegen of dulden van zodanige handelingen buiten echt met een derde verleidt, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste acht jaren en geldboete van ten hoogste SRD. 100.000,-.

2. Indien het misdrijf van lid 1 van dit artikel gepleegd is ten aanzien van een minderjarige die twaalf jaren of ouder is, stelt het Openbaar Ministerie alvorens tot vervolging over te gaan de minderjarige en diens wettelijke vertegenwoordiger, zo dit mogelijk is, in de gelegenheid hun mening over de wenselijkheid van een vervolging voor het gepleegde feit kenbaar te maken.

F. Artikel 301 wordt vervangen door:

Degene die opzettelijk iemand in staat van bewusteloosheid, verminderd bewustzijn of lichamelijke onmacht brengt door het toedienen van alcoholhoudende drank of andere bedwelmende middelen, waardoor deze persoon, onbekend met deze omstandigheid, niet of onvolkomen in staat is zijn wil daaromtrent te bepalen of kenbaar te maken of daartegen weerstand te bieden en handelingen pleegt die bestaan uit of mede bestaan uit het seksueel binnendringen van het lichaam, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste vijftien jaren en geldboete van ten hoogste SRD. 100.000,-.

G. Artikel 302 vervalt.

H. De artikelen 303 tot en met 305 worden gewijzigd als volgt:

Misbruik van gezag

Artikel 303

Degene die door giften of beloften van geld of goed, diensten, misbruik van uit feitelijke verhoudingen voortvloeiend overwicht of misleiding een persoon waarvan de schuldige weet of redelijkerwijs moet vermoeden dat deze persoon de leeftijd van achttien jaren nog niet heeft bereikt, opzettelijk bewoegt ontuchtige handelingen te plegen of zodanige handelingen te dulden, wordt gestraft met gevangenisstraf

van ten hoogste zes jaren en geldboete van ten hoogste SRD. 100.000,-

Jeugdprostitutie

Artikel 303a

Degene die ontucht pleegt met iemand die zich beschikbaar stelt tot het verrichten van seksuele handelingen met een derde tegen betaling en die de leeftijd van zestien jaren maar nog niet de leeftijd van achttien jaren heeft bereikt, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste zes jaren en geldboete van ten hoogste SRD. 100.000,-.

Publiek bij seksshows door minderjarigen

Artikel 303b

Degene die opzettelijk aanwezig is bij het plegen van ontuchtige handelingen door een persoon waarvan de schuldige weet of redelijkerwijs moet vermoeden dat deze de leeftijd van achttien jaren nog niet heeft bereikt dan wel bij het vertonen van afbeeldingen van dergelijke handelingen in een daarvoor bestemde gelegenheid, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste zes jaren en geldboete van SRD. 100.000,-.

Ontucht met eigen kinderen of afhankelijken

Artikel 304

1. Degene die ontucht pleegt met zijn minderjarig kind, stiefkind of pleegkind, zijn pupil, een aan zijn zorg, opleiding of waakzaamheid toevertrouwde minderjarige of zijn minderjarige werknemer of ondergeschikte, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste twaalf jaren en geldboete van ten hoogste SRD. 100.000,-.
2. Met dezelfde straf wordt gestraft:
 - 1°. de ambtenaar die ontucht pleegt met een persoon aan zijn gezag onderworpen of aan zijn waakzaamheid toevertrouwd of aanbevolen;

- 2°. ieder, die werkzaam in of ten behoeve van enige inrichting, zoals een gevangenis, kindertehuis, weeshuis, ziekenhuis, krankzinnigengesticht of instelling van weldadigheid, waarin de schuldige niet is opgenomen, ontucht pleegt met een persoon, die daarin wel is opgenomen;
- 3°. degene die, werkzaam in de gezondheidszorg of maatschappelijke zorg, ontucht pleegt met iemand die zich als patiënt of cliënt aan zijn hulp of zorg heeft toevertrouwd.

Konnellarij

Artikel 305

1. Wordt gestraft:

1°. met gevangenisstraf van ten hoogste zes jaren en geldboete van ten hoogste SRD. 100.000,-, degene die het plegen van ontucht door zijn minderjarig kind, stiefkind of pleegkind, zijn pupil, een aan zijn zorg, opleiding of waakzaamheid toevertrouwde minderjarige of zijn minderjarige werknemer of ondergeschikte met een derde opzettelijk teweegbrengt of bevordert;

2°. met gevangenisstraf van ten hoogste vier jaren en geldboete van ten hoogste SRD. 25.000,-, degene die, buiten de gevallen genoemd onder 1°, het plegen van ontucht door een persoon waarvan de schuldige weet of redelijkerwijs moet vermoeden dat deze de leeftijd van achttien jaren nog niet heeft bereikt, met een derde opzettelijk teweegbrengt of bevordert.

2. Indien de schuldige van het plegen van het misdrijf een beroep of een gewoonte maakt, kunnen de gevangenisstraffen met een derde worden verhoogd.

I. Artikel 306 wordt gewijzigd als volgt:

- (1). het woord "Hij" wordt vervangen door: Degene;
- (2). de zinsnede "gevangenisstraf van ten hoogste een jaar of geldboete van ten hoogste duizend gulden" wordt vervangen door: gevangenisstraf van ten hoogste twee jaren en geldboete van ten hoogste SRD. 10.000,-.

- J. Na artikel 306 worden twee nieuwe artikelen 306a en 306b toegevoegd, luidende als volgt:

Strafverzwarende gevolgen

Artikel 306a

1. Indien een van de in de artikelen 296, 298 tot en met 303a, 304 en 305 omschreven misdrijven zwaar lichamelijk letsel ten gevolge heeft of daarvan levensgevaar voor een ander te duchten is, kan gevangenisstraf van ten hoogste vijftien jaren worden opgelegd.
2. Indien een van de in de artikelen 295 en 297 omschreven misdrijven zwaar lichamelijk letsel ten gevolge heeft of daarvan levensgevaar voor een ander te duchten is, kan levenslange gevangenisstraf of tijdelijke van ten hoogste twintig jaren en geldboete van ten hoogste SRD. 100.000,- worden opgelegd.
3. Indien van een van de in de leden 1 en 2 omschreven misdrijven levensgevaar voor een ander te duchten is en het feit iemands dood ten gevolge heeft, kan levenslange gevangenisstraf of tijdelijke van ten hoogste twintig jaren en geldboete van ten hoogste SRD. 100.000,- worden opgelegd.

Handelen met HIV-besmetting

Artikel 306b

1. Indien bij het misdrijf als omschreven in de artikelen 296, 298, 299, 300, 303, 303a en 304 de schuldige weet of ernstige redenen heeft te vermoeden dat door het plegen van de seksuele handeling een ander met het Human Immunodeficiency Virus (menselijk immuundeficiëntievirus) kan worden besmet, kan gevangenisstraf van ten hoogste vijftien jaren worden opgelegd.
2. Indien bij het misdrijf als omschreven in de artikelen 295 en 297 de schuldige weet of ernstige redenen heeft te vermoeden dat door het plegen van de seksuele handeling een ander met het Human Immunodeficiency Virus (menselijk immuundeficiëntievirus) kan worden besmet, kan levenslange gevangenisstraf of tijdelijke van ten hoogste twintig jaren en geldboete van SRD. 100.000,- worden opgelegd.

K. Artikel 308 wordt vervangen door:

Ontzetting uit rechten

Artikel 308

1. Bij veroordeling wegens een van de in de artikelen 292 tot en met 305 en artikel 307 omschreven misdrijven, kan de ontzetting van de in artikel 46 lid 1 onder 1° tot en met 4° vermelde rechten worden uitgesproken.
2. Indien de schuldige een der in de artikelen 291, 292, 293, 303, 303a, 304, 305 en 307 omschreven misdrijven in zijn beroep begaat, kan de schuldige van de uitoefening van dat beroep worden ontzet.

L. Artikel 309 eerste lid wordt vervangen door:

Degene die opzettelijk een vrouw in behandeling neemt of een behandeling doet ondergaan, te kennen gevende of de verwachting opwekkende, dat daardoor zwangerschap kan worden verstoord, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste drie jaren en geldboete van ten hoogste SRD. 25.000,-.

M. Artikel 310 wordt vervangen door:

Bedwelmende drank

Artikel 310

1. Met gevangenisstraf van ten hoogste twee jaren en geldboete van ten hoogste SRD. 10.000,- wordt gestraft:
 - 1°. degene die aan iemand die in kennelijke staat van dronkenschap verkeert of die kennelijk onder invloed van verdovende middelen is, bedwelmende drank verkoopt of toedient;
 - 2°. degene die een kind beneden de leeftijd van zestien jaren dronken maakt;
 - 3°. degene die iemand door geweld of bedreiging met geweld dwingt tot het gebruik van bedwelmende drank.

2. Indien het feit zwaar lichamelijk letsel ten gevolge heeft, wordt de schuldige gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste zes jaren en geldboete van ten hoogste SRD. 100.000,-.
3. Indien het feit de dood ten gevolge heeft, wordt de schuldige gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste negen jaren en geldboete van ten hoogste SRD. 100.000,-.
4. Ontzetting van de in artikel 46 lid 1 onder 1° en 5° vermelde rechten kan worden uitgesproken.

N. Artikel 311 wordt vervangen door:

Kinderen afstaan

Artikel 311

Degene die opzettelijk een onder zijn wettig gezag staand kind beneden de leeftijd van twaalf jaren, dat tot of bij het uitoefenen van bedelarij, van gevaarlijke kunstverrichtingen of van gevaarlijke of de gezondheid ondermijnende arbeid zal worden gebruikt, aan een ander afstaat of overlaat wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste drie jaren en geldboete van ten hoogste SRD. 25.000,-.

O. Artikel 312 wordt gewijzigd als volgt:

Dierenmishandeling

Artikel 312

1. Met gevangenisstraf van ten hoogste zes maanden en geldboete van ten hoogste SRD. 10.000,- wordt gestraft:
 - 1°. degene die, zonder redelijk doel of met overschrijding van hetgeen ter bereiking van zodanig doel toelaatbaar is, opzettelijk aan een dier pijn of letsel veroorzaakt of de gezondheid van een dier benadeelt;
 - 2°. degene die, zonder redelijk doel of met overschrijding van hetgeen ter bereiking van zodanig doel toelaatbaar is, opzettelijk aan een dier dat geheel of ten dele aan de schuldige toebehoort en onder diens toezicht staat of aan een dier tot welks onderhoud de schuldige verplicht is, het nodige levensonderhoud onthoudt.
2. Poging tot dit misdrijf is niet strafbaar.

- P. In artikel 313 eerste lid wordt de zinsnede "Met gevangenisstraf ... de Wet Hazardspelen" vervangen door:
Met gevangenisstraf van ten hoogste twee jaren en geldboete van ten hoogste SRD. 10.000,- wordt gestraft degene, die anders dan krachtens op wettelijke grondslag verleende vergunning:

ARTIKEL II

Bij de inwerkingtreding van deze wet geldt het bepaalde in artikel 97 onder 4° (ARTIKEL I onder D) eveneens voor misdrijven die zijn gepleegd vóór de inwerkingtreding van deze wet en nog niet zijn verjaard, met uitzondering van de misdrijven in de artikelen 294, 303a en 303b.

ARTIKEL III

1. Deze wet wordt in het Staatsblad van de Republiek Suriname afgekondigd.
2. Zij treedt inwerking met ingang van de dag volgende op die van haar afkondiging.
3. De Minister van Justitie en Politie is belast met de uitvoering van deze wet.

Gegeven te Paramaribo, de 29ste juli 2009,

R. R. VENETIAAN

Uitgegeven te Paramaribo, de 13^e augustus 2009
De Minister van Binnenlandse Zaken,

M. S. H. HASSANKHAN

WET van 29 juli 2009, houdende nadere wijziging van het Wetboek van Strafrecht (G.B. 1911 no. 1, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2009 no. 34) in verband met herziening zedenmisdrijven

MEMORIE VAN TOELICHTING

ALGEMEEN

Titel XIV (misdrijven tegen de zeden) van het Wetboek van Strafrecht zal de nodige wijzigingen ondergaan. In acht zijn genomen de adviezen van het Bureau Vrouwen- en Kinderbeleid van het Ministerie van Justitie en Politie. In de nieuwe tekst is voldaan aan het Verdrag voor de Rechten van het Kind (inclusief het Protocol inzake de verkoop van kinderen, prostitutie en kinderpornografie), het Verdrag tegen transnationale georganiseerde misdaad (inclusief de Protocollen inzake de preventie, bestrijding en bestraffing van mensenhandel, in het bijzonder vrouwenhandel en kinderhandel alsmede van mensensmokkel) en het Cybercrime-verdrag. Bovendien is de jurisprudentie van de Hoge Raad in beschouwing genomen. Ook is er een veranderde maatschappelijke visie op kinderpornografie. Deze omstandigheden hebben een groot aantal wijzigingen tot gevolg; ook wordt er een aantal bepalingen aan de titel toegevoegd.

Om op te kunnen treden tegen landgenoten, die zich in het buitenland misdragen, wordt de rechtsmacht ten aanzien van de artikelen 292 tot en met 305, in het geval daarbij in het buitenland slachtoffers betrokken zijn van onder de achttien jaren oud, voor Surinamers uitgebreid in artikel 5 eerste lid, onder 3°. Voor cyberpornografie (artikelen 292 en 293) geldt de uitbreiding van artikel 5 eerste lid, onder 4°. De misdrijven van de artikelen 292 tot en met 305 en artikel 307 worden ook genoemd in een voor te stellen uitbreiding van art. 97, waarin wordt bepaald dat indien de slachtoffers jonger waren dan achttien jaren, de verjaringstermijn eerst aanvangt op de dag na hun achttiende verjaardag.

In de strafmaat van de diverse bepalingen is ervoor gekozen om naast de gevangenisstraf telkens ook een maximum geldboete mogelijk te maken. Anders dan in de rest van het huidige wetboek staan deze mogelijkheden met elkaar cumulatief verbonden.

ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

In ARTIKEL I worden de verschillende onderdelen als volgt toegelicht.

Artikel 5 eerste lid 1, onder 3°

Door opname van dit artikel is het voor de vervolging van een zedendelict jegens jeugdigen, gepleegd door Surinamers in het buitenland, niet meer noodzakelijk dat een dergelijk handelen in het pleegland zelf strafbaar is, waardoor het Openbaar Ministerie ook wordt ontlast een eventuele strafbaarstelling voor de rechter aan te tonen.

Artikel 5 eerste lid 1, onder 4°

Voor cyberpornografie, vallend onder de ruimere strafbepalingen van de artikelen 292 en 293, wordt de rechtsmacht eveneens uitgebreid tot Surinamers, die het delict in het buitenland plegen, ongeacht een eventuele strafbaarheid van die daden in het pleegland. Op deze wijze wordt voor de zedendelicten (in dit geval betreft het aanbieden van pornografie aan jeugdigen respectievelijk het handelen met betrekking tot kinderpornografie), reeds voldaan aan het in het voorstel genoemde Internationaal Verdrag inzake de bestrijding van strafbare feiten verbonden met elektronische netwerken.

Artikel 97, onder 4°

Voor jeugdigen is het belangrijk, dat de traumatische ervaringen, die zij hebben opgedaan gedurende hun jeugd nog tot strafrechtelijke consequenties kunnen leiden voor de daders. Het is ook onaanvaardbaar dat delicten jegens hen gepleegd zouden kunnen verjaren voordat de slachtoffers zelf in de gelegenheid zijn geweest het strafbare handelen aan de kaak te stellen. Om in deze lacune te voorzien wordt voorgesteld dat de verjaringstermijn van de genoemde seksuele delicten jegens jeugdigen eerst aanvangt zodra het slachtoffer achttien jaar is geworden.

Artikel 290 (schennis)

De tekst is iets gewijzigd ten opzichte van de huidige tekst. Zo is onder 2° een categorie opgenomen, waardoor minderjarigen onder de zestien jaren extra in bescherming worden genomen. De strafmaat is verhoogd naar vier jaren.

Onder '*plaatsen voor het openbaar verkeer bestemd*' worden verstaan de plaatsen, die voorheen werden begrepen onder het begrip 'openbare schennis', te weten openbare plaatsen, die men in het normale verkeer betreedt, zoals de openbare weg, parken en stations en ook cafe's, bars en toeristische centra. Onder '*andere openbare plaats*' in sub 2 wordt verstaan plaats, waar de bezoeker geheel onschuldig met schennis wordt geconfronteerd, zoals bioscopen, theaters en musea: door het stellen van een leeftijdsgrens voor de bezoeker kan men de overtreding van het artikel voorkomen.

Artikelen 291 en 292 (pornografie)

De tekst van het huidige artikel 291 Wetboek van Strafrecht is in belangrijke mate ingekort: de leden 1 en 2 zijn in elkaar verweven en de verboden handelingen zijn beperkt tot openlijk ten toon stellen, aanbieden en anders dan op verzoek toezenden. Daarmede is de strafbaarheid teruggebracht tot het onverhoeds confronteren van personen met pornografisch materiaal.

'*Ernstige reden om te vermoeden*' is bedoeld als een zware vorm van schuldwetenschap. De strafverzwaring voor 'een beroep of gewoonte maken' is opgenomen als lid 3.

In artikel 292 is het confronteren van jeugdigen onder zestien jaren met pornografie strafbaar gesteld. Dit artikel is gebaseerd op de gedachte dat de jeugdigen meer ontvankelijk zijn voor beïnvloeding dan ouderen en dat op basis hiervan een zekere bescherming van de opgroeiende mens nodig is tegen uitingen van seksuele aard en of gewelddadige aard. Door de nieuwe formulering voldoet het artikel aan de moderne ontwikkeling ten aanzien van gegevensdragers, waarbij men denkt aan videobanden, computerbestanden, dvd's of cd-roms. De leden 2 en 3 van het huidige artikel zijn in elkaar geschoven en het aanbieden van anticonceptiemiddelen als strafbare handeling is geschrapt. Logischerwijs is de strafmaat hoger dan die van het voorgaande artikel.

Artikel 293 (kinderpornografie)

Dit artikel is in overeenstemming met het Verdrag voor de Rechten van het Kind en het Cybercrime-verdrag: de leeftijd van achttien jaren als ondergrens lijkt wellicht aan de hoge kant, doch is volgens het Verdrag voor de Rechten van het Kind verplicht.

Dat ook virtuele pornografie strafbaar wordt, is een uitvloeisel van het Cybercrime-verdrag en heeft ook bewijsrechtelijke consequenties in die zin dat niet bewezen behoeft te worden dat de originele afbeeldingen zijn gemaakt van echte kinderen.

In de tekst is tot uitdrukking gebracht, dat de handeling opzettelijk moet zijn verricht. Voor diegenen, die van het plegen van dit misdrijf een beroep of gewoonte maken, geldt een hogere strafmaat (lid 2).

Artikel 294 (opzettelijke gemeenschap door HIV geïnfecteerde)

Artikel 294 is opgenomen om de gevallen van opzettelijke HIV besmetting middels seksuele handelingen aan te pakken. Hiertoe is besloten na ernstige beroering in de samenleving nadat gevallen van opzettelijke besmetting middels seksuele handelingen bekend zijn geworden.

Onder het huidige Wetboek van Strafrecht vindt de vervolging plaats via de bepaling van artikel 362 (zware mishandeling).

Met de bepaling van artikel 294 zal de aanpak van de opzettelijke HIV besmetting via seksuele handelingen in het vervolg met deze specifieke bepaling geschieden, waarbij er een maximale gevangenisstraf van zes jaren kan worden opgelegd.

Voor strafbaarheid op grond van artikel 294 is vereist dat de persoon de wetenschap heeft van zijn/haar besmetting met HIV (HIV positieve status), terwijl de andere persoon (het slachtoffer) met wie hij/zij gemeenschap heeft gehad van die status niet op de hoogte is.

Met '*opzettelijk seksuele handelingen pleegt*' in artikel 294 wordt bedoeld dat de persoon die met HIV is besmet bewust seksuele handelingen pleegt met een persoon die onbekend is met zijn HIV-status met het doel om die andere persoon te besmetten. De kwaadaardige intentie om die andere persoon te besmetten is hierbij essentieel. Of de andere persoon daardoor besmet raakt met HIV is hierbij niet van belang. Dus ook als de persoon niet met HIV is besmet als gevolg van de opzettelijke seksuele handelingen, valt een dergelijke gedraging binnen het bereik van deze strafbepaling.

Artikel 295 (verkrachting)

Dit artikel is eveneens geactualiseerd. Vervallen is het vereiste '*buiten echt*', waardoor verkrachting binnen een huwelijk op gelijke voet strafbaar wordt. Voorts is het artikel sekseneutraal gemaakt: ook verkrachting van een man is strafbaar.

Geweld is nader omschreven in art. 110. Met betrekking tot het begrip 'seksueel binnendringen' kan worden opgemerkt dat dit begrip ruim wordt geïnterpreteerd: noch het binnengedrongen lichaamsdeel noch het binnendringende object behoeft een geslachtsdeel te zijn. Deze uitleg van seksueel binnendringen van het lichaam heeft ook betekenis voor andere strafbepalingen in deze titel met dezelfde tekst.

Met 'andere feitelijkheid' valt met name te denken aan psychische druk; 'ernstige ongewenste intimiteiten op de werkvloer, maar de feitelijkheid moet wel zo bedreigend zijn dat het slachtoffer er ook echt door gedwongen wordt, dus geen weerstand kan bieden. De concrete omstandigheden van het geval spelen hierbij een belangrijke rol.

Artikelen 296 tot en met 298 (ongewenste gemeenschap)

Deze artikelen zijn sekseneutraal geformuleerd.

In artikel 296 is verder opgenomen het bestanddeel '*verminderd bewustzijn*'. Wanneer een slachtoffer dat in deze toestand van verminderd bewustzijn *misleid* werd omtrent de identiteit van degene die met het slachtoffer gemeenschap wenste, waardoor het slachtoffer deze gemeenschap toeliet, werd hij/zij niet gedwongen en was hij/zij evenmin onmachtig. Dit slachtoffer werd misleid in een toestand van verminderd bewustzijn. Deze leemte wordt nu dus door de wetgever opgevuld door de toevoeging van begrip '*verminderd bewustzijn*'.

Artikel 297 is op gelijke voet als de voorgaande artikelen aangepast. Dat laatste geldt ook voor artikel 298. Wel wordt hier voorgesteld de klacht als vervolgingsvoorwaarde af te schaffen, omdat het soms in de weg kan staan aan een effectieve vervolging van deze delicten. Het bestaan van het klachtvereiste legt in sommige gevallen een te zware last op de schouders van de aangevers en kan een noodzakelijke opsporing teveel belemmeren.

Wanneer de vervolgingsambtenaar besluit een gesprek te hebben tussen de minderjarige en diens wettelijke vertegenwoordiger, beslist hij na dit gesprek of tot vervolging wordt overgegaan. Aangezien een aanpassing van het Wetboek van Strafvordering weliswaar is voorzien, maar het naar verwachting nog enige tijd zal duren voordat een en ander kan worden gerealiseerd, wordt voorgesteld het hoorrecht hier vooralsnog als een apart lid toe te voegen aan artikel 298.

Artikel 299 (aanranding)

In dit artikel is slechts een *andere feitelijkheid* ingevoegd. 'Geweld' wordt nader beschreven in artikel 110.

Artikel 300 (ontucht)

In dit artikel zijn de volgende veranderingen opgenomen.

1. In de eerste plaats is, evenals in artikel 296 het woord 'opzettelijk' ingevoegd in plaats van het bestanddeel 'weet dat'.
2. In de tweede plaats zijn de bestanddelen 'bewusteloosheid of onmacht' uitgebreid tot 'bewusteloosheid, verminderd bewustzijn of lichamelijke onmacht, dan wel aan een zodanige gebrekkige ontwikkeling of ziekelijke stoornis van zijn geestvermogens lijdt dat deze persoon niet of onvolkomen in staat is zijn wil daaromtrent te bepalen of kenbaar te maken of daartegen weerstand te bieden' ingevoegd.
3. In de derde plaats is de genoemde leeftijdsgrens verhoogd tot zestien jaren. Evenals in artikel 298 is in een hoorrecht voor het minderjarige slachtoffer voorzien in verband met de afschaffing van de klacht.

Artikelen 301 en 302

De strafverzwaring van artikel 301 is verplaatst naar verderop in deze titel, namelijk artikel 306a. In artikel 301 is een nieuwe bepaling opgenomen omtrent het toedienen van alcoholhoudende drank of andere bedwelmende middelen aan een persoon en daarna handelingen pleegt die bestaan uit of mede bestaan uit het seksueel binnendringen van het lichaam.

De strekking van artikel 301 is om iedere persoon (dus niet alleen minderjarigen) te beschermen tegen onoorbare handelingen van een andere persoon, die als gevolg van het toedienen van alcoholhoudende drank of andere bedwelmende middelen, die persoon opzettelijk in een zodanige staat brengt dat hij/zij deze handelingen ondergaat. Feestjes en of party's waar jongeren gezamenlijk alcohol drinken en daarna overgaan tot het hebben van seks met elkaar vallen niet onder deze strafbepaling. Onder toedienen moet worden verstaan het verstrekken tot direct gebruik ter plaatse. Het gaat hier om de kwaadaardige en/of criminele intenties die afgestraft dienen te worden.

De strafbaarheid van handelingen met een minderjarige seksegenoot of seksegenote is als apart misdrijf (artikel 302, oud) afgeschaft: uiteraard kan een dergelijk handelen wel een overtreding van een van de andere artikelen uit deze titel opleveren.

Artikel 303 (misbruik van gezag)

De wijzigingen van het voorgestelde artikel 303 ten opzichte van de huidige tekst (oud) zijn als volgt.

1. In de eerste plaats het opnemen van een nieuwe op de uitvoering van internationale regelgeving ter bestrijding van mensensmokkel en mensenhandel toegespitste tekst, namelijk in plaats van 'een minderjarige, wiens minderjarigheid hij kent of redelijkerwijs moet vermoeden': een persoon waarvan hij weet of redelijkerwijs moet vermoeden dat deze de leeftijd van achttien jaren nog niet heeft bereikt'.
2. In de tweede plaats het schrappen van de verplichting dat de ontuchtige handelingen met de verdachte zelf moeten hebben plaatsgevonden.
3. In de derde plaats de schrapping van de verplichting dat het kind 'van onbesproken gedrag' moet zijn.
4. In de vierde plaats het schrappen van het klachtvereiste (bij dit artikel wordt echter niet voorzien in een hoorrecht, omdat de mogelijkheid van consensuele seks hier niet tot wettelijk uitgangspunt wordt genomen).
5. Door het woord 'diensten' op te nemen, zijn de middelen waarvan de persoon zich kan bedienen verruimd. Als voorbeeld van een dienst kan genoemd worden dat het slachtoffer geselecteerd wordt voor een sollicitatie. Hierdoor wordt de tiener bewogen om de ontuchtige handelingen te plegen of te dulden.

Artikel 303a (jeugdprostitutie)

Dit artikel is een sluitstuk in de bescherming van jeugdigen tegen kinderprostitutie. Op grond van de artikelen 297 en 298 is het reeds strafbaar om seksuele contacten te hebben met kinderen tot 16 jaar. Bij jeugdprostitutie is de prostituant strafbaar die seksueel contact heeft met de prostitué die de leeftijd heeft van 16 tot 18 jaar. Met 'zich beschikbaar stellen' wordt op prostitutie gedoeld. Met het woord "derde" wordt de prostituant bedoeld.

Artikel 304 (incest en misbruik van gezag)

In artikel 304 worden enige wijzigingen voorgesteld ten opzichte van ons huidig artikel. Met name is de tekst van lid 2 onder 2° nogal aangepast en is een categorie onder 3° toegevoegd.

Het woord 'bediende' in lid 1 is vervangen door 'werknemer', een meer eigentijds begrip.

In lid 2 is de 'bestuurder, geneeskundige, onderwijzer, beambte en bediende' vervangen door het bestanddeel 'ieder die niet in de bedoelde inrichting is opgenomen maar aldaar werkzaam is'. Bedoeld zijn alle mogelijke functionarissen, maar ook werklui die zich voor werkzaamheden binnen de inrichtingen bevinden. Bovendien wordt, zonder een limitatieve opsomming te geven, duidelijk aangegeven welke inrichtingen worden bedoeld. Het gaat er om mensen die zich in inrichtingen bevinden te vrijwaren van seksueel contact met de daar werkende functionarissen. Gedacht kan bijvoorbeeld ook worden aan huizen van bewaring, inrichtingen voor ter beschikking gestelden of voor onder curatele geplaatsten en inrichtingen voor jeugdigen. Deze voorbeelden zijn met opzet niet expliciet in de tekst van de wet opgenomen om de suggestie te voorkomen, dat er toch sprake is van een limitatieve lijst. Aangezien bewoners van een inrichting zich ook wel buiten de inrichting kunnen bevinden en daar met seksuele avances van inrichtingsfunctionarissen – van wie zij afhankelijk kunnen zijn – te maken zouden kunnen krijgen, is ook voorzien in strafbaarstelling van zulk gedrag. Opmerking verdient dat als het gaat om twee personen die beide in de inrichting zijn opgenomen de strafbepaling toepassing mist. Het gaat te ver om een eventueel in de inrichting afgekondigd verbod op onderling seksueel contact strafrechtelijk te ondersteunen.

Voor het begrip 'ambtenaar' in het begin van lid 2 wordt verwezen naar het betekenisartikel 114. Onder lid 2 onder 3° is een aparte categorie (gezondheidswerkers en maatschappelijk werkers) opgenomen. Patiënten en cliënten, die als zodanig in een afhankelijke positie verkeren jegens hun hulpverleners, hebben recht op bescherming van hun seksuele integriteit. Voorzover er onduidelijkheid over zou kunnen bestaan: onder de maatschappelijk zorg valt ook de geestelijke zorg, verleend door zielzorgers.

Artikel 305 (koppelarij)

Artikel 305 is bijna gelijk de huidige tekst, doch de strafmaat is in opwaartse zin bijgesteld, gelet op het verwerpelijk karakter van het delict. Slechts de omschrijving van de minderjarige onder 2° wijkt af, zoals bij artikel 303 is toegelicht.

In lid 2 is de strafverzwaring van het huidige aparte artikel 306a opgenomen.

Artikel 306a (strafverzwaring)

Ingevoegd wordt hier als nieuw artikel 306a ook een ten opzichte van het huidige artikel 301 ruimer geformuleerde tekst betreffende de mogelijkheden tot strafverzwaring. Voorgesteld is een genuanceerd regiem, met als beginsel dat er een mogelijkheid wordt ingevoerd tot strafverzwaring voor alle zedendelicten met de helft boven de maximum gevangenisstraf indien de delicten zwaar lichamelijk letsel (zie artikel 111) hebben teweeg gebracht of indien daarvan levensgevaar te duchten was. In twee gevallen zou het gevolg van de voorgestelde strafverzwaring zijn, dat het maximum van twintig jaren wordt overschreden: om dat te voorkomen is het tweede lid ingevoerd. In het derde lid wordt, gelet op de ernst van de feiten een verzwaring tot levenslange gevangenisstraf voorgesteld wanneer van het misdrijf levensgevaar te duchten was en de dood daadwerkelijk is ingetreden.

Artikel 306b (handelen met HIV-besmetting)

Voorgesteld wordt voorts een nieuw artikel 306b, waarin als strafverzwarende omstandigheid wordt ingevoerd dat de handelingen een besmetting met het zogenaamde HIV teweeg kan brengen. Het verrichten van de verboden gedragingen, terwijl men weet of ernstige redenen heeft om te vermoeden dat daardoor een ander met HIV kan worden geïnfecteerd, moet als bijzonder ernstig strafbaar feit worden beschouwd. De strafbedreiging (verhoging met de helft en als daardoor de maximumgrens van twintig jaren zou worden overschreden een maximum gevangenisstraf van ten hoogste twintig jaren) beantwoordt tevens aan de verontwaardiging, die binnen de bevolking ontstaat bij dergelijke gedragingen.

Hoewel het in verreweg de meeste gevallen zal gaan om besmetting door de dader zelf, is in verband met de wettekst van de artikelen 299 en 303, die niet uitsluiten dat de verdachte zelf niet deelneemt aan de seksuele gedragingen, gekozen voor een iets andere bewoording dan bijvoorbeeld gekozen is in artikel 294. Als een feit van algemene bekendheid kan worden aangenomen,

dat personen, die weten of ernstige redenen hebben te vermoeden dat zij zelf besmet zijn met HIV ook weten of ernstige redenen hebben te vermoeden dat door hun seksuele gedragingen de besmetting kan worden overgebracht. Een hoge graad van waarschijnlijkheid is daarbij geenszins vereist, de enkele mogelijkheid is hier voldoende.

Artikel 307 (mensenhandel)

Dit artikel zal in de algehele herziening van het wetboek nog scherper worden geformuleerd en worden verplaatst naar de titel 'misdrijven tegen de persoonlijke vrijheid'. In afwachting daarvan zal het huidige artikel, dat bij S.B. 2006 no. 42 was gewijzigd, inhoudelijk ongewijzigd kunnen blijven bestaan.

Artikel 308 (ontzetting)

In dit artikel blijft de mogelijkheid opgenomen om over te gaan tot ontzetting van de genoemde rechten.. De genoemde onderliggende artikelen zijn enigszins aangepast.

Artikel 309 (verstoring zwangerschap)

Artikel 309 handelt over de gedragingen van een persoon die zich voordoet als iemand die in staat is de zwangerschap te onderbreken en daartoe bepaalde handelingen verricht. Men moet denken aan personen die bijvoorbeeld door massage van de buik of door het toedienen van drankjes de zwangerschap proberen te onderbreken. Het resultaat blijft evenwel uit. Deze handeling kan ook door een arts geschieden die de deskundigheid mist, waardoor de vrucht niet wordt afgedreven. De gedraging staat centraal en niet het resultaat. Is de vrucht afgedreven, dan zijn de abortusbepalingen van artikel 355 en volgende van toepassing (misdrijven tegen het leven). Bij deze strafbare handelingen is de strafbaarheid gericht tegen het afdrijven. Voor strafbaarheid in artikel 355 en volgende moet het gevolg, de afdrijving, zijn ingetreden.

Artikel 310 (drank)

Artikel 310 is bijna gelijkloidend aan het huidige artikel. De drank mag niet alleen niet geschonken worden aan een persoon, die in dronkenschap verkeert, doch ook niet aan een persoon die kennelijk onder invloed is van verdovende middelen. De maximum straf is hier enigszins verhoogd.

Onder verdovende middelen worden de middelen genoemd in de Wet Verdovende Middelen bedoeld.

Overigens mag aan dronken mensen of mensen die reeds onder invloed zijn van drugs vanzelfsprekend ook niet nog meer drugs worden verstrekt, doch die handeling wordt al bestreken door de Wet Verdovende Middelen.

'Geweld' wordt nader omschreven in art. 110 en 'zwaar lichamelijk letsel' in artikel 111.

Artikel 311 (afstaan kinderen)

In artikel 311 is ten opzichte van het huidige artikel de term '*wetende dat*' gewijzigd in het woord 'opzettelijk' aan het begin van het artikel, waarmee tot uitdrukking wordt gebracht, dat het bewust aanvaarden van de aanmerkelijke kans op zulke gevaarlijke verrichtingen of arbeid voldoende kan zijn voor een veroordeling.

De artikelen 312 (dierenmishandeling) en 313 (hazardspelen)

Artikel 312 is inhoudelijk onveranderd, hetgeen ook gezegd kan worden van artikel 313. Ter wille van de eenvoud en flexibiliteit wordt in dit laatste artikel nu slechts gesproken over een '*op wettelijke grondslag verleende vergunning*' zonder het toepasselijke wetsartikel nader te benoemen.

ARTIKEL II

Artikel 97 onderdeel 4 is van toepassing behalve op misdrijven die ná de inwerkingtreding van de wet zijn gepleegd ook op die misdrijven die vóór de inwerkingtreding van de wet zijn gepleegd en die bij de inwerkingtreding van deze wet nog niet zijn verjaard.

De uitzondering betreft strafbare feiten die nieuw zijn. Voor deze bepalingen geldt geen terugwerkende kracht. Het gaat om de artikelen 294, 303a en 303b.

Alle misdrijven zoals die genoemd zijn in artikel 97 onderdeel 4 (artikelen 293 tot en met 305 en artikel 307) zijn misdrijven met een gevangenisstraf van meer dan drie jaren. Voor die misdrijven geldt een verjaringstermijn van twaalf jaren.

Indien het slachtoffer tijdens het begaan van het misdrijf de leeftijd van achttien jaren nog niet heeft bereikt, dan loopt de verjaringstermijn pas op zijn achttiende. In dit geval kan de vervolging worden ingesteld totdat het slachtoffer de leeftijd van dertig jaren heeft bereikt (18 plus 12).

Dit betekent dat indien het slachtoffer bijvoorbeeld de leeftijd van 1 jaar had toen het misdrijf werd gepleegd, de vervolging kan worden ingesteld totdat het slachtoffer de leeftijd van dertig jaren heeft bereikt (18 plus 12).

Voorzover het slachtoffer tijdens het plegen van het misdrijf reeds de leeftijd van - achttien jaren heeft bereikt, begint de verjaringstermijn onmiddellijk te lopen. Ook in dit geval kan de vervolging worden ingesteld totdat het slachtoffer de leeftijd van dertig jaren heeft bereikt en ouder.

Voor de situatie waarbij het misdrijf is gepleegd vóór de inwerkingtreding van deze wet maar nog niet is verjaard, geldt hetzelfde.

Paramaribo, 29 juli 2009,

R. R. VENETIAAN